

TÜM YÖNLERİYLE VARLIK BARIŞI BÜLTENİ

GİRİŞ

1/7/2022 tarihli ve 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 5/7/2022 tarihli ve 31887 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Yeni Varlık Barışı düzenlemesi bu Kanunun 50.maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununa geçici 15.madde olarak eklenmiştir.

Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1) ise 9/8/2022 tarihli ve 31918 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Varlık barışı, gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında bulunan varlıklarının Türkiye'ye getirilerek ve vergisi ödenerek, yurt içinde bulunmakla birlikte gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kanuni defter kayıtlarında yer almayan varlıkların ise vergisinin ödenerek, defter kayıtlarına alınmasıdır. Bildirilen veya beyan edilen varlıkların değeri üzerinden belirli oranlarda vergi ödenerek karşılığında bu tutarla sınırlı olarak vergi incelemesine tabi olunmama veya bildirilen tutarların inceleme sonucu ortaya çıkan matrah farklarından mahsup edilmesi avantajı elde edilir.

Bu bültenimizde 7417 sayılı Kanunla getirilen varlık barışı düzenlemesini Kanun, tebliğ ve örnekler ışığında ele aldık.

Saygılarımızla..

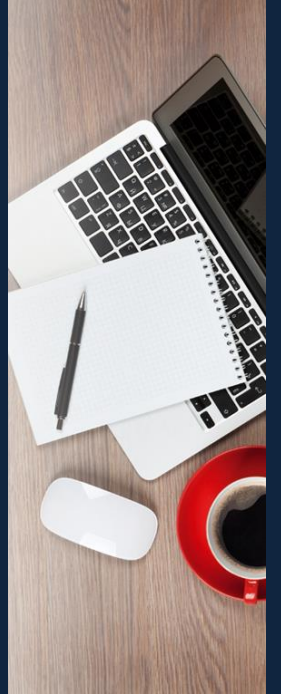
E-BÜLTEN

Yayın Tarihi: 10.08.2022

Vizyon Yeminli Mali
Müşavirlik A.Ş.

0216 481 23 23
www.vizyongrubu.com

Kısıklı Mah. Bosna Bulvarı
No: 31 Üsküdar / İstanbul

[f](#) [t](#) [in](#) vizyongrubu

A- YURT DIŐI VARLIK BARIŞI

4 - 6
Sayfa

B- YURT İÇİ VARLIK BARIŞI

8 - 9
Sayfa

C- ORTAK HÜKÜMLER

11 - 13
Sayfa

A

YURT DIŐI VARLIK BARIŞI

Yurtdışı Varlık Barışının Kapsamı Nedir?

Gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31/3/2023 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilir. Aracı kurumlara sadece menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları bildirilebilir.

Paradan kasıt Türk Lirası, dövizden kasıt ise yabancı paralardır. Menkul kıymetler ise pay senetleri, tahvil, bono, eurobond, yatırım fonu katılma payları gibi enstrümanlardır.

Yurt dışında bulunan ancak kapsama girmeyen varlıkların (örneğin taşınmazların) 31/3/2023 tarihine kadar kapsamdaki varlıklara dönüştürülmek suretiyle söz konusu madde hükümleri çerçevesinde Türkiye'ye getirilmesi mümkündür.

Bildirim Kimler Tarafından Yapılır?

Bildirimlerin, gerçek veya tüzel kişiler ile, yetkili kılınmış vekiller veya kanuni temsilciler tarafından yapılması mümkündür.

Bildirim Nereye Yapılır?

Bildirim banka veya aracı kuruma yapılır. Vergi dairesine herhangi bir beyan/bildirim yapılmasına gerek yoktur.

Varlıklar Türkiye'ye Getirilecek Mi?

Varlıkların bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi şarttır. Bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer edenin farklı kişiler olmasının söz konusu hükümden faydalanılması açısından herhangi bir önemi yoktur.

Para, döviz ve altını Türkiye'ye getirmekten maksat, bunları fiziki olarak Türkiye'ye getirmek veya bu varlıkları Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmektir.

Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını Türkiye'ye getirmekten maksat; fiziki olarak Türkiye'ye getirmek veya bu varlıkları Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmek bunlar mümkün değilse aracı kurumlara bildirmektir.

Yurtdışından Kullanılan Krediler Bu İmkândan Yararlanırmı?

Bildirime konu varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve 5/7/2022 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31/3/2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaz.

Defterde Kayıtlı Sermaye Avansları Karşılanabilir Mi?

Maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların en geç 31/3/2023 tarihine kadar defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla madde hükümlerinden yararlanır.

Ek veya Düzeltme Bildirimi Verilebilir Mi?

Bildirim tek seferde yapılabileceği gibi aynı ay içinde veya farklı aylarda kısım kısım da yapılabilir. Bildirimde bulunulduktan sonra aynı ay içerisinde, yapılan hataların düzeltilmesi amacıyla ya da bildirimde konu edilen varlıkları azaltıcı ya da artırıcı yeni bir bildirimde bulunulmak istenilmesi halinde, ilk bildirim düzeltilmesi gerekmektedir. Düzeltme talepleri de banka ve aracı kurum aracılığıyla yapılır.

Bildirilen Varlıklarla İlgili Vergi Ödenecek Mi?

Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden bildirilen varlıkların değeri üzerinden;

- 30/9/2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1,
- 1/10/2022 tarihi ile 31/12/2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2,
- 31/3/2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3 oranında

peşin olarak tahsil ettikleri vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

Örnek: (A) A.Ş. İsviçre'de bulunan 2 milyon İsviçre Frangını 30/9/2022 tarihinde Türkiye'deki bankaya bildirmiş ve aynı tarihte hesabına transfer etmiştir. (30/9/2022 tarihinde 1 İsviçre Frangı = 18 Türk Lirası) Bildirim 30/9/2022 tarihinde yapıldığından bu tarihteki döviz alış kuru üzerinden hesaplanan $18 \times 2 = 36$ milyon TL matrah olacaktır.

$36 \text{ milyon} \times 0,01 = 360.000 \text{ TL}$ vergi hesaplanır.

Bu tutar banka tarafından peşin olarak tahsil edilecek, 15/10/2022 tarihine kadar vergi dairesine beyan edilip ödenecektir.

Öte yandan bildirim tarihi 30/9/2022 tarihi olmasına rağmen paranın bildirim tarihinden itibaren 3 ay içerisinde daha sonraki bir tarihte banka hesabına gelmesi halinde de %1 vergi hesaplanması gerektiğini düşünmekteyiz.

Ödenen Vergiler İade Alınabilir Mi?

Bildirilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az bir yıl süreyle tutulması halinde vergi oranı %0 olarak uygulanır. Bu takdirde, daha önce ödenen vergi bildirim sahibinin ilgili vergi dairesine başvurusu üzerine iade edilir. İade nakden veya mahsuben yapılabilir.

Bildirim sahibine iade yapılabilmesi için madde kapsamında bildirilen varlıkların değeri üzerinden hesaplanan vergilerin vergi sorumlularınca ödenmiş olması şarttır.

Örnek: (A) A.Ş. yurtdışından getirdiği 5 milyon TL'lik altınları 31/3/2023 tarihinde Türkiye'deki banka hesabına bildirerek transfer etmiş, bu altınlar üzerinden %3 oranında hesaplanan 150.000 TL vergi banka tarafından süresinde vergi dairesine yatırılmıştır.

Şirket bildirdiği tutarı 31/3/2024 tarihine kadar elde tutarsa ödediği 150.000 TL kendisine iade edilir. Başvuru kesintiyi yapan banka veya aracı kurum merkezinin bağlı bulunduğu vergi dairesine yapılacaktır. Vergi dairesine başvuru tarihiyle ilgili bir belirleme/sınır maddede yoktur.

B

YURT İÇİ VARLIK BARIŞI

Yurtiçi Varlık Barışının Kapsamı Nedir?

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan, ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 31/3/2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar vergi dairesine beyan edilebilir.

Taşınmazlar; arazi, kat mülkiyeti kütüğüne kayıtlı bağımsız bölümler ve tapu siciline ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklardır.

Beyan Edilen Varlıklarla İlgili Vergi Ödenecek Mi?

Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden **%3 oranında** vergi tarh edilir ve bu vergi, tarihyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir.

Örnek: (A) A.Ş. kanuni defterlerinde kayıtlı bulunmayan 3 milyon Amerikan Dolarını 30/9/2022 tarihinde vergi dairesine beyan etmiştir. (30/9/2022 tarihinde 1 Amerikan Doları = 17 Türk Lirası) Bu tarihteki döviz alış kuru üzerinden hesaplanan $17 \times 3 = 51$ milyon TL matrah olacaktır.

$51 \text{ milyon} \times 0,03 = 1.530.000$ TL vergi hesaplanır. Bu tutar 31/10/2022 tarihine kadar ödenebilecektir.

Mükellefiyeti Olmayanlar da Yararlanabilir Mi?

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanların da Türkiye'de bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazları için beyanda bulunmak suretiyle madde hükmünden yararlanabilmeleri mümkündür. Bu kişilerin taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlarda açılan hesaplara yatırmaları ve bu durumu tevsik edici belgelerle kanıtlamaları zorunludur.

Şahıs Şirketleri Ve Adi Ortaklıklar Varlık Barışından Yararlanabilir Mi?

Şahıs şirketleri ile adi ortaklıklar adına da beyanda bulunulması mümkün bulunmakta olup, beyan edilen varlıklar dolayısıyla şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar katma değer vergisi, ortaklar ise gelir veya kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve tarihyat yapılmaması imkanından faydalanabilecektir.

Beyan Edilen Taşınmazlara Amortisman Ayrılır Mı?

Beyana konu edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Taşınmazların Devrinde Harç Alınır Mı?

Beyan edilerek işletme kayıtlarına alınacak taşınmazların işletmeye devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca harç alınmaz.

Taşınmazların İşletmeye Devrinde Gelir Vergisi Alınır Mı?

Taşınmazların işletmeye devri 193 sayılı Kanunun mükerrer 80.maddesi uygulamasında elden çıkarma sayılmaz. Bu nedenle bu devir nedeniyle değer artışı kazancı doğmaz.

Bildirim/Beyan Tarihi Nedir?

Bildirim/beyan en son 31/3/2023 tarihine kadar yapılmalıdır. Kanunda Cumhurbaşkanına bu tarihi uzatma yetkisi verilmemiştir.

Başkası Adına Bildirim/Beyan Yapılabilir Mi?

Şirketlerin kanuni temsilcileri, ortakları ya da şirket veya şirketin ortakları adına madde kapsamına giren varlıkları 5/7/2022 tarihinden önce yetkili kuruluşlarca düzenlenen bir vekalet veya temsil sözleşmesine istinaden değerlendirmeye yetkili olanların, bu tarih itibarıyla sahip oldukları ve yurt dışında bulunan varlıkları da şirket adına beyan/bildirim yapılarak maddeden faydalanabilir.

Bildirimler/Beyanlar Hangi Ölçüyle Değerlenir?

Altın ve taşınmaz rayiç bedeliyle; TL cinsinden para nominal değeriyle, döviz, TCMB döviz alış kuruyla değerlendirilir.

Pay senetleri; tahvil, bono, eurobond gibi borçlanma araçları; vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi türev araçlar varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle değerlendirilir.

Yatırım fonu katılma payları, ilgili piyasasında belirlenmiş kapanış fiyatıyla değerlendirilir. Bildirim veya beyanlarda söz konusu varlıkların Türk lirası karşılığı bedelleri esas alınacaktır.

Ödenen Vergiler Gider Yazılabilir Mi?

Ödenen vergiler, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

Bildirilen/Beyan Edilen Varlıkların Elden Çıkarılmasında Oluşan Zararın Durumu Nedir?

Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

Örnek: Yurtdışından getirilen 1 milyon Euro, 18 milyon TL olarak deftere kaydedilmiştir. Daha sonra getirilen bu tutar 15 milyon TL karşılığında satılmıştır. Bu durumda oluşan 3 milyon TL kur farkı zararı kanunen kabul edilemeyen gider olarak kayıtlara alınacaktır.

Bildirilen/Beyan Edilen Varlıklara İlişkin Vergi İncelemesi Yapılabilir Mi?

Bildirilen/beyan edilen varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Bunun için madde kapsamındaki beyan/bildirim, transfer, ödeme, deftere kayıt ve hesaptan çekmeme şartlarının gerçekleştirilmesi şarttır.

Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının madde kapsamında bildirilen/beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda matrah farkına ilişkin tarhiyat yapılmaz.

Bulunan matrah farkının, bildirilen/beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespitine rağmen söz konusu varlık tutarlarından büyük olması durumunda sadece aradaki fark tutar üzerinden vergi tarhiyatı yapılır.

Vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararları sonucunda bildirim/beyana konu edilen varlıklar dışındaki nedenlerle matrah farkı tespit edilmesi durumunda, madde kapsamında bildirilen/beyan edilen tutarlar, bulunan matrah farkından mahsup edilmeksizin tarhiyat yapılır.

Örnek: (A) A.Ş. varlık barışı kapsamında süresinde yurtdışından 3 milyon TL para getirmiş, madde kapsamındaki bildirim ve ödeme yükümlülükleri süresinde yerine getirilmiştir. İşletmeyle ilgili bildirim tarihinden sonra başlanan vergi incelemesinde kayıtdışı satışlarıyla ilgili toplam 5 milyon TL matrah farkı tespit edilmiştir. İncelemede bu tutarın 3 milyon TL'sinin varlık barışı kapsamında bildirilen tutarla ilgili olduğu anlaşılmıştır.

Bu durumda tarhiyat (5 milyon TL - 3 milyon TL) = 2 milyon TL üzerinden yapılacaktır.

İnceleme Başladıktan Sonra Getirilen Varlıklar Koruma Sağlar Mı?

Hayır sağlamaz. Vergi incelemesine başlanılan veya takdir komisyonuna sevk edilen tarihten sonra madde kapsamında yapılan bildirimler/beyanlar dolayısıyla söz konusu inceleme veya takdir komisyonu kararları sonucunda yapılacak tarhiyatlar için mahsup imkânı yoktur.

Bildirimler/Beyanlar Deftere Kaydedilecek Mi?

Bildirilen/beyan edilen varlıklar 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutanlar tarafından bildirim/beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu madde hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemez, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez.

Fon hesabında tutulan bu tutarların, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 81 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 19 ve 20.maddeleri uyarınca gerçekleşecek devir ve bölünme hallerinde de vergilendirilmesi söz konusu olmayacaktır.

Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz ve bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir.

Muhasebe Kaydı Nasıl Yapılır?

Örnek: (A) A.Ş. 1 milyon Euro karşılığı 18 milyon TL'yi bankaya bildirerek aynı gün banka hesabına transfer etmiştir. Daha sonra tahakkuk eden vergiyi ödemiştir.

102-Bankalar (Döviz)		18.000.000	
	549-Özel Fonlar		18.000.000
Bildirim/transfer kaydı			
770-Genel Yönetim Gideri (KKEG)		180.000	
	360-Ödenecek Vergi ve Fonlar		180.000
Vergi Tahakkuk Kaydı			
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar		180.000	
	102- Bankalar		180.000
Vergi Ödeme Kaydı			

Bildirim/Beyan Şartları İhlal Edilirse Ne Olur?

Bildirilen varlıkların;

- Bildirimin yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmemesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi
- Bildirilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi
- Maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi hallerinde Vergi incelemesi süreçlerine ilişkin getirilen avantajlardan (incelenmeme veya mahsup) yararlanılamaz.

Beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi ve bu maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi hallerinde vergi incelemesi süreçlerine ilişkin getirilen avantajlardan (incelenmeme veya mahsup) yararlanılamaz.

Ayrıca madde hükmüne göre tahakkuk eden verginin vadesinde ödenmemesi vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmeyecek, tahsil edilmiş vergiler red ve iade edilmeyecektir. Bu nedenlerden dolayı bildirilen varlıklarla ilgili ödeme yükümlülüğü büyük önem arz etmektedir. Ödemeye ilgili problem yaşayabilecek işletmeler maddeden yararlanmamayı tercih edebilir.

Kısıklı Mah. Bosna Bulvarı
No: 31 Üsküdar / İSTANBUL